

lysningsskrivelser, men jeg forudsætter, at ærede Medlemmer have læst Betænkningen, og jeg finder derfor ikke Anledning til nærmere at referere, hvad disse Skrivelser gaa ud paa.

K. M. Klausen: Der findes i Betænkningen en Fortegnelse over de Indtægter, som i de sidste Aar ere fremkomne fra Tipperne og Klægbanken. Da det er Socialdemokratiet, der har ønsket disse Oplysninger tilvebragte, vil jeg udtale mig lidt om dette Spørgsmaal. Det er muligt, at der er ærede Medlemmer i dette Ting, der ikke have nogen rigtig Forstaaelse af, hvad Tipperne og Klægbanken ere, og i den Anledning vil jeg sige, at Tipperne ere en stor, krum Halvø, en marsklignende Engstrækning, der fra den sydlige Del af Ringkøbing Fjord skyder sig op mod Nord, og Klægbanken er en stor Banke paa flere Hundrede Tønder Land, der ligger i den østlige Side af Ringkøbing Fjord. Begge ere Statsdomæner, idet Staten har Højhedsretten over Ringkøbing Fjord, og disse marsklignende Strækninger ere voksede op i Tidens Løb og derved blevne Statsejendom. Den Tabel, som findes aftrykt i Betænkningen, viser, at Indtægterne ere stærkt svingende, og hvis man vil følge Forholdet længere tilbage, kan jeg oplyse, at Indtægterne af Tipperne f. Eks. i Aaret 1848 udgjorde 3,508 Rdlr., i 1860: 6,691 Rdlr., og i 1885 havde vi den højeste Indtægt, som nogen Sinde er opnaaet, nemlig 25,430 Kr. I Aaret 1910 udgjorde Indtægten 12,753 Kr., men sidste Aar har Indtægten kun været 3,914 Kr. 50 Ø., medens Udgiften har været 3,700 Kr., saa at Statens Indtægt af hele denne store Strækning, som Tipperne ere, kun har været 214 Kr. 50 Ø.

Det var navnlig sidste Aars Indtægter, jeg havde Interesse af at faa at vide, fordi man muligvis deraf kunde se, hvilken Indflydelse Gennemskæringen af Hvide Sande har haft. Det er muligt, at det er denne Gennemskæring, som er Skyld i, at Statens Indtægter ere gaaede saa stærkt ned. Jeg skal ikke her gaa nærmere ind paa Spørgsmaalet om denne Gennemskæring af Hvide Sande, vi faa med den at gøre under Ministeriet for offentlige Arbejden, og det vil blive et Spørgsmaal, som Rigsdagen kommer til at beskæftige sig stærkt med i de kommende Tider. Det vil sikkert blive et Smertensbarn for os Folk derovre fra, som jeg har talt med, mene, at det er Hvide Sande-Kanalen, som har en væsentlig Skyld i, at Græsnings-

indtægten af Tipperne er gaaet ned til næsten ingenting, idet Gennemskæringen har bevirket, at Vandstanden i Fjorden er sunken i det mindste 1 à 2 Fod, og naar man nu ved, at denne marsklignende Eng kun ligger ganske lidt over Fjordens oprindelige Overflade, kan man godt forstaa, at ved en betydelig Sænkning af Vandstanden udtørres Engstrækningerne, og saa kan Græsset ikke vokse. Nu kan det godt være, at der er andre uheldige Omstændigheder, der have stødt til netop i det sidste Aar. Nogle sige, at nogle Frostnætter i Maj have øvet Indflydelse, og den tørre Sommer, vi havde, har vel ogsaa haft sin Betydning. Men i hvert Fald ere vi nu naaede saa langt ned, at vi i det sidste Aar saa godt som ingen Indtægt have haft af disse store Strækninger.

Et andet Spørgsmaal vedrørende Forholdene i Ringkøbing Fjord har været Genstand for Samraad mellem Ministeren og Finansudvalget. Det er det Spørgsmaal, om der ikke kunde anlægges Østersbanker inde i Ringkøbing Fjord. Det er egentlig ikke noget nyt Spørgsmaal; man kan sige, at det er et meget gammelt Spørgsmaal. Der har været en Tid, hvor Østersen har levet i Ringkøbing Fjord, men da saa denne Fjord ganske vist ogsaa anderledes ud end nu. I det hele har Ringkøbing Fjord haft en højst mærkelig og interessant Historie. Der har været en Tid, hvor den var en aaben Havbugt, og hvor Vandet derinde var omtrent lige saa saltholdigt som ude i Nordsøen, og da var der gode Betingelser for, at Østersen kunde leve der. Vi have et gammelt Reskript af Frederik den 2den, som er udstedt i Skanderborg, og hvori han paalægger en af sine Embedsmænd at fange Østers til ham. Han siger bli a. i dette Reskript, at han har hørt, at der i Fjorden levere en Slags Fisk, kalder han dem, „Osterlinge“, og da han har stort Behag i dem, paalægger han sin Embedsmand at fange og tilskikke ham disse „Fisk“. Nu er Ringkøbing Fjords Karakter ved at forandre sig igen. Da Hvide Sande-Kanalen blev aabnet, var den 20 m bred, men den er under en rivende Udvikling og har nu en Bredde af 200 m, saa at Saltholdigheden i Fjorden er omtrent den samme som ude i Nordsøen, og da det viser sig, at Østersen trives saa fortrinligt paa Bankerne i Limfjorden, og at det er let at finde Yngel af Østers, kunde det maaske være formaalstjenligt at forsøge, om den ikke kunde indplantes her. Østersfangsten i Limfjorden staar jo opført paa Finansloven med en Indtægt af